



Dagsordenspunkt 1a og 1b: Vurdering af stabilitets- og konvergensprogrammer for Belgien, Spanien, Letland, Bulgarien og Rumænien.

Resumé

Som led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten skal Rådet (ECOFIN) den 27. marts 2007 behandle de opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer for Belgien, Spanien, Letland, Bulgarien og Rumænien.

Baggrund

Eurolandene og EU-landene uden for euroen skal årligt udarbejde henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer til EU. Det enkelte land fremlægger i sit program mål og økonomisk-politiske tiltag i relation til udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål og tiltag i relation til finanspolitikens langsigtede holdbarhed. EU-landene uden for euroen redegør endvidere for deres penge- og valutakurspolitik.

ECOFIN vedtager og offentliggør en udtalelse om det enkelte lands program på baggrund af vurderinger fra Kommissionen og drøftelse i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC).

Processen vedrørende stabilitets- og konvergensprogrammer er et led i gennemførelsen af Stabilitets- og Vækstpagten i overensstemmelse med Rådets forordninger nr. 1466/97 og 1467/97 som ændret ved Rådets forordninger 1055/2005 og 1056/2005 samt den reviderede adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer, jf. reformen af Pagten.

Den reformerede Pagts centrale ændring mht. stabilitets- og konvergensprogrammer vedrører reglerne for den mellemfristede budgetmålsætning (Medium-Term Objective, MTO). Den reformerede Pagt fastholder den grundlæggende målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud', men som noget nyt differentieres målsætningen i lyset af det enkelte lands udfordringer. Målsætningen for det enkelte lands strukturelle saldo (saldoen rensset for konjunktoreffekter og engangstiltag) bør således være mere ambitiøs desto højere gæld og desto lavere potentiel vækst (målsætningen skal på et senere tidspunkt efter vedtagelse i Rådet differentieres i lyset af den samlede finanspolitiske holdbarhed på lang sigt).

Det enkelte lands målsætning bør opfylde tre generelle formål, 1) sikring af en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, 2) sikring af hurtige fremskridt mod finanspolitisk holdbarhed, og 3) sikring af et budgetmæssigt råderum.

Det enkelte land bør gøre fremskridt i forhold til at opfylde sin mellemfristede målsætning, idet indsatsen bør være større i gode tider, men kan være mere begrænset i dårlige tider. Et land kan afvige fra sin mellemfristede målsætning eller

tilpasningen hertil, i det omfang landet gennemfører strukturreformer, der styrker de offentlige finanser på lang sigt.

Når det gælder eurolande og ERMII-lande bør den mellemfristede målsætning være et underskud på højst 1 pct. af BNP for lande med lav gæld / høj potentiel vækst og sigte på 'balance eller overskud' for lande med høj gæld / lav potentiel vækst. De lande, der endnu ikke opfylder deres mellemfristede mål, bør sikre årlige strukturelle budgetforbedringer på som udgangspunkt 0,5 pct. af BNP.

På rådsmødet (ECOFIN) den 27. marts 2007 behandles de opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer for Belgien, Spanien, Letland, Bulgarien og Rumænien.

Indhold

Stabilitetsprogram for Belgien

Belgiens *faktiske budgetsaldo* skønnes ifølge stabilitetsprogrammet at vise balance i 2006. Udgifterne i 2006 var som forventet, mens indtægterne var mindre end forventet på trods af at konjunktursituationen i 2006 var bedre end forventet. De lavere end forventede indtægter er delvist blevet opvejet af brugen af engangstiltag. Den strukturelle saldo (som blandt andet er korrigeret for engangstiltag) viser derfor et underskud på 0,4 pct. af BNP i 2006.

Hovedmålet i den belgiske budgetstrategi er at sikre en løbende gældsnedbringelse. Den belgiske offentlige gæld ventes at falde fra omkring 90 pct. af BNP i 2006 til omkring 75 pct. i 2010. Gældsnedbringelsen skal sikres via en løbende styrkelse af den faktiske budgetsaldo i programperioden til 0,9 pct. af BNP i 2010. Den forbedrede saldo i programperioden skyldes lavere offentlige udgifter (et fald på 1¼ pct. af BNP fra 2006 til 2010). Over halvdelen af dette fald udgøres af faldende rentebetalinger. Stabilitetsprogrammet for årene efter 2007 ser ud til delvist at være baseret på forudsætninger om brug af yderligere engangstiltag.

Kommissionen vurderer, at budgetudviklingen kan blive en anelse værre end forventet, specielt for 2007. Vurderingen er begrundet med at budgettet tenderer til at være på den optimistiske side, og at betydningen af visse tiltag (især engangstiltag såsom frasalg af offentlige bygninger og overtagelse af pensionsforpligtelser fra offentlige selskaber) ikke er beskrevet.

Programmets budgetsøn er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre 2,7 pct. i 2006, og vil udgøre omkring 2,2 pct. i resten af årene i programperioden. Kommissionen vurderer, at vækstforløbet, der ligger til grund for stabilitetsprogrammet, er plausibelt. Outputgabet er ifølge Kommissionens beregninger omkring -0,4 pct. i hele programperioden.

Tabel 1.1						
Makroøkonomiske nøgletal for Belgien						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>						
Offentlige indtægter	50,0	49,1	48,9	48,9	48,8	48,7
Offentlige udgifter (inkl. renter)	52,2	49,1	48,6	48,4	48,1	47,8
Faktisk budgetsaldo	0,1 -2,3 ⁴	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9
Primær budgetsaldo	4,3 1,9 ⁴	4,1	4,2	4,1	4,1	4,2
Offentlig gæld	91,5 93,2 ⁴	87,7 89,4 ⁴	83,9 85,6 ⁴	80,4 82,1 ⁴	76,6 78,3 ⁴	72,6 74,3 ⁴
Outputgab ¹	-0,8	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	0,8 -1,6 ⁴	0,2	0,5	0,7	0,9	1,1
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	-	-0,4	0,1	- ⁵	- ⁵	- ⁵
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>						
Real BNP-vækst	1,2	2,7	2,2	2,1	2,2	2,2
Inflation (HICP)	2,5	2,4	1,9	1,8	1,8	1,9
Beskæftigelsesvækst ³	0,9	1,0	1,1	0,8	0,8	0,8
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	8,4	8,6	8,4	8,3	8,2	8,0

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunkturrefekteer og engangstiltag.

3) Fuldtidspersoner i stedet for personer.

4) Tallene for underskuddet i 2005 i Belgiens stabilitetsprogram følger ikke den europæiske nationalregnskabsdefinition ESA95 med hensyn til behandlingen af en tilbagebetaling af gæld i det statslige belgiske jernbaneselskab SNCB. Tallene er derfor korrigeret af Kommissionen.

5) Stabilitetsprogrammet beskriver ikke betydningen af engangstiltag i 2008-2010, hvorfor det ikke er muligt at opgøre den strukturelle saldo for disse år.

Kilde: Stabilitetsprogram for Belgien af december 2006.

Idet engangstiltag fra 2008 og frem ikke er beskrevet i stabilitetsprogrammet, er det ikke muligt at opgøre den *strukturelle saldo*. Med en mekanisk antagelse om at engangstiltag efter 2007 vil have samme relative omfang som i årene inden, har Kommissionen dog opgjort, at den strukturelle saldo vil styrkes fra -0,4 pct. af BNP i 2006 til 0,7 pct. i 2010.

Belgiens *mellemløstede budgetmålsætning (MTO)* er angivet til et strukturelt overskud på 0,5 pct. af BNP, som ventes opnået i 2008.

Kommissionen vurderer, at Belgiens finanspolitiske strategi er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af programmets mellemfristede budgetmålsætning. Kommissionen bemærker, at målsætningen er mere ambitiøs end minimum benchmark på $-1\frac{1}{4}$ pct. af BNP, og bemærker, at hvis Belgien lever op til målsætningen, er der tilvejebragt en sikkerhedsmargin i forhold til overskridelse af underskudsreferencerværdien på 3 pct. af BNP.

Med hensyn til at sikre *de offentlige financers holdbarhed* på lang sigt vurderer Kommissionen, at risikoen for Belgien er medium. Den forventede stigning i aldersrelaterede udgifter frem til 2050 er større end EU-gennemsnittet, men dette modsvares delvist af et relativt godt budgetmæssigt udgangspunkt.

Stabilitetsprogram for Spanien

Spaniens overskud på den *faktiske budgetsaldo* ventes at udgøre 1,4 pct. af BNP i 2006 mod et overskud på 1,1 pct. af BNP i 2005. På grund af højere indtægter end forventet steg overskuddet i 2006 med 0,5 pct. af BNP i forhold til forventningen i stabilitetsprogrammet fra december 2005. Overskuddet på saldoen ventes at blive omkring 1 pct. af BNP i resten af programperioden. Programmet definerer en mellemfristet budgetmålsætning for den strukturelle saldo (MTO) på 0,0 pct. af BNP.

Der ventes en reduktion i de *offentlige indtægter* på 0,2 pct. af BNP i perioden 2006 til 2009, mens de *offentlige udgifter* ventes at stige med 0,2 pct. af BNP. De offentlige udgifter ville stige med 0,5 pct. af BNP i perioden 2006-2009, hvis ikke renteudgifterne samtidig skønnedes at falde.

Spaniens *offentlige gæld* ventes at falde fra 39,7 pct. af BNP i 2006 til 32,2 pct. af BNP i 2009.

Programmets budgetsøn baseres på, at *realvæksten i BNP* udgjorde 3,8 pct. i 2006 og vil udgøre 3,3 pct. i gennemsnit i resten af programperioden. *Outputgabet* ventes forøget fra -0,9 pct. af BNP i 2006 til -1,6 pct. af BNP i 2009. *Inflationen* skønnes at falde fra 3,5 pct. i 2006 til 2,5 pct. i 2008. Således ventes den spanske inflation fortsat at ligge højere end i euroområdet samlet set. Kommissionen vurderer, at programmet er baseret på plausible makroøkonomiske forudsætninger.

Spaniens *konjunkturrensede saldo* – beregnet af Kommissionen på basis af informationer i programmet – vurderes at vise et overskud på 1,8 pct. af BNP i 2006 og derefter falde til omkring 1,5 pct. af BNP i resten af programperioden¹.

¹ Idet programmet ikke angiver engangstiltag i 2006 til 2009, er den *strukturelle saldo* lig den konjunkturrensede.

Tabel 1.2						
Makroøkonomiske nøgletal for Spanien						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>						
Offentlige indtægter	39,4	39,8	39,6	39,5	39,5	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	38,2	38,4	38,6	38,6	38,6	-
Faktisk budgetsaldo	1,1	1,4	1,0	0,9	0,9	-
Primær budgetsaldo	2,9	3,0	2,5	2,3	2,2	-
Offentlig gæld	43,1	39,7	36,6	34,3	32,2	-
Outputgab ¹	-0,9	-0,9	-1,2	-1,5	-1,6	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	1,5	1,8	1,5	1,6	1,6	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	1,5	1,8	1,5	1,6	1,6	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>						
Real BNP-vækst	3,5	3,8	3,4	3,3	3,3	-
Inflation (HICP)	3,4	3,5	2,7	2,6	2,5	-
Beskæftigelsesvækst ³	3,1	3,1	2,6	2,4	2,3	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	9,2	8,3	7,8	7,7	7,6	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunkturreffekter og engangstiltag.

3) Fuldtidspersoner i stedet for personer.

Kilde: Stabilitetsprogram for Spanien af december 2006.

Kommissionen vurderer, at Spaniens finanspolitiske strategi er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af programmets mellemfristede budgetmålsætning i programperioden. Kommissionen bemærker, at Spaniens MTO om et balanceret strukturelt budget er mere ambitiøst end minimum benchmark på $-1\frac{1}{4}$ pct. af BNP, hvorfor MTO-målet giver en tilstrækkelig sikkerhedsmargin under normale konjunkturførhold i forhold til overskridelse af underskudsreferenceværdien på 3 pct. af BNP.

Samlet vurderer Kommissionen, at den spanske budgetstrategi repræsenterer et godt eksempel på finanspolitik i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten.

Kommissionen vurderer, at risikoen for holdbarheden af de offentlige finanser i Spanien er medium. Effekten af befolkningens aldring på de offentlige finanser er større i Spanien end EU-gennemsnittet, især som følge af relative høje stigninger i pensionsudgifterne i de kommende årtier. Det opvejes delvist af det gode budgetmæssige udgangspunkt.

Konvergensprogram for Letland

Underskuddet på Letlands *faktiske budgetsaldo* skønnes ifølge stabilitetsprogrammet at have udgjort 0,4 pct. af BNP i 2006, og underskuddet ventes forværret til 1,3 pct. af BNP i 2007. Ifølge programplanen ventes underskuddet på den faktiske budgetsaldo i slutningen af programperioden at være på 2006-niveauet, *jf. tabel 1.3.*

De *offentlige indtægter* og *udgifter* ventes begge at stige med 1,5 procent af BNP i perioden 2006 til 2009. De offentlige indtægter ventes at stige med 0,4 procent i både 2008 og 2009, mens de offentlige udgifter holdes i ro i samme periode, hvilket resulterer i en konsolidering i slutningen af programperioden. Baggrunden for stigningen i de offentlige indtægter skal hovedsageligt findes i øgede midler fra EU, mens stigningen i de offentlige udgifter kan henføres til øgede offentlige investeringer og lønstigninger i den offentlige sektor.

Den *offentlige gæld* er opgjort til 10,7 pct. af BNP i 2006, hvilket er under gennemsnittet for EU-landene. Den ventes samlet at falde med 1,3 procentpoint i programperioden, men faldet ventes først at finde sted fra 2008 til 2009. Letland opfylder således kravet om maksimal gæld på 60 pct. af BNP med betydelig margin.

Programmets budgetsøn er baseret på, at den *reale BNP-vækst* udgør 7,5-11,5 pct. i programperioden. Antagelserne for vækstforløbet vurderes at være rimelige, men der er samtidig en signifikant risiko for en mindre gunstig makroøkonomisk udvikling på baggrund af store eksterne ubalancer og en overophedet økonomi. *Inflationen* ventes at falde marginalt fra 6,6 pct. i 2006 til 6,4 pct. i 2007, men derefter forventes et gradvist fald på omkring 1 pct. i både 2008 og 2009. Inflationen ventes således at udgøre 4,2 pct. i 2009. Ifølge Kommissionen er der dog risiko for højere-end-forventet inflation.

Tabel 1.3						
Makroøkonomiske nøgletal for Letland						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>						
Offentlige indtægter	36.2	37.5	38.2	38.6	39.0	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	36.0	37.9	39.5	39.5	39.4	-
Faktisk budgetsaldo	0.1	-0.4	-1.3	-0.9	-0.4	-
Primær budgetsaldo	0.7	0.2	-0.8	-0.4	0.1	-
Offentlig gæld	12.1	10.7	10.5	10.6	9.4	-
Outputgab ¹	0.0	1.8	1.3	-0.5	-2.0	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	0.1	-0.9	-1.7	-0.8	0.2	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	0.1	-0.9	-1.7	-0.8	0.2	-
Strukturel budgetsaldo (Letland) ²	-	-	-	-	-	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>						
Real BNP-vækst	10.2	11.5	9.0	7.5	7.5	-
Inflation (HICP)	6.9	6.6	6.4	5.2	4.2	-
Beskæftigelsesvækst	1.8	5.0	1.5	1.0	0.5	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	8.7	6.9	6.6	6.3	6.0	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunktoreffekter og engangstiltag.

Kilde: Kommissionens Assessment for Letland pr. 27. februar 2007.

Kommissionen vurderer, at Letlands finanspolitiske strategi muligvis ikke er tilstrækkelig til at sikre overholdelse af programmets mellemfristede budgetmålsætning (MTO) på -1,0 pct. af BNP i 2008. Kommissionen bemærker, at Letland dog har tilvejebragt en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til overskridelse af underskudsreferenceværdien på 3 pct. af BNP, i det minimum benchmark er angivet til at være et underskud på omkring 2 pct. af BNP.

Tilpasningen mod MTO er generelt i overensstemmelse med Stabilitets- og vækstpagten, bortset fra 2007, hvor der ventes en forværring i den strukturelle budgetsaldo på 0,8 procentpoint. Der er derved tale om en afvigelse fra tilpasningen til at nå MTO, men det er også et udtryk for procyklisk finanspolitik i ”gode økonomiske tider”.

Kommissionen vurderer, at risiciene forbundet med programmets budgetmæssige prognoser synes balancerede frem til 2007, men at de budgetmæssige resultater fra 2008 vurderes at kunne blive værre end forventet i programmet. Kommissionen opfordrer derfor Letland til at foretage en stærkere strukturel tilpasning. Det kan hertil bemærkes, at Letland netop har fremlagt en plan for finanspolitiske stramninger, som bl.a. indeholder reviderede budgetmål, herunder et balanceret budget

i 2007 og 2008 og et overskud fra 2009 og frem. Planen sigter desuden efter at bekæmpe inflationen.

Kommissionen vurderer, at Letland er i en lavrisiko position i forhold til målet om at sikre kvalitet og holdbarhed i de offentlige finanser på lang sigt. Den langsigtede budgetmæssige effekt af en aldrende befolkning, herunder udgifter til pension, er mindre end EU-gennemsnittet, bl.a. som følge af en reform af pensionsystemet.

Det er Kommissionens vurdering, at den økonomiske politik i stabilitetsprogrammet kun delvist er i overensstemmelse med de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG). Dette skyldes særligt, at den finanspolitiske strategi ikke bidrager tilstrækkeligt til større bæredygtighed på betalingsbalancens løbende konto. Finanspolitikken er dog konsistent med det nationale reformprogram (NRP).

Konvergensprogram for Bulgarien

Bulgariens første konvergensprogram skønner at den *faktiske budgetsaldo* i 2006 udgjorde 3,2 pct. af BNP. I 2007 ventes overskuddet reduceret til 0,8 pct. af BNP, hvorefter det forventes at stabilisere sig omkring 1,5 pct. af BNP mod slutningen af programperioden, *jf. tabel 1.4.*

Den kraftige finanspolitiske lempelse, som i 2007 ventes at reducere budgetoverskuddet med 2,4 pct.-enheder, er primært forårsaget af en stigning i de *offentlige udgifter* (på 2³/₄ pct.-enheder), herunder en stigning i Bulgariens EU-bidrag (1¹/₄ pct.-enheder). De *offentlige indtægter* ventes at holde sig relativt konstante frem mod 2009, hvilket ventes opnået via mere effektiv skatteopkrævning, som vil opveje effekten af de planlagte lettelser i 2007 af indkomst- og selskabsbeskatningen.

I 2006 udgjorde den *offentlige bruttogæld* i Bulgarien 25,3 pct. af BNP. Gælden skønnes at falde yderligere med omkring 4 pct.-enheder til 21,1 pct. af BNP i 2009, i lyset af udviklingen i budgetsalden og en høj BNP-vækst.

Programmets budgetsøn baseres på, at *realvæksten i BNP* vil forblive på omkring 6 pct. igennem hele programperioden, hvilket af Kommissionen vurderes plausibelt. Ifølge Kommissionen ventes det positive *outputgab* (0,1 pct. af BNP i 2006) at udvikle sig hen imod et negativt outputgab på -1,0 pct. af BNP i 2009.

Inflationen, som i 2006 lå på 7,4 pct., skønnes at falde kraftigt i de kommende år for derefter at stabilisere sig omkring 3 pct. i slutningen af programperioden.

Bulgariens *strukturelle overskud*, som angiver overskuddet på de offentlige finanser rensset for konjunktoreffekter og engangstiltag, forventes at blive forværret fra 3,0 pct. af BNP i 2006 (2,1 pct. af BNP i 2005) til blot 1,0 pct. af BNP i 2007. I 2008 og 2009 ventes overskuddet øget til omkring 2,0 pct. af BNP. Det strukturelle overskud følger således samme udvikling som det faktiske overskud, *jf. ovenfor.*

Konvergensprogrammet angiver et *mellemfristet mål (MTO)* på balance på den strukturelle saldo, hvilket ventes opfyldt med stor margin igennem hele programperioden. Da Bulgariens MTO er mere krævende end landets 'minimum benchmark' på ca. -1¼ pct. af BNP, vil opfyldelsen af MTO indebære, at sikkerhedsmarginen i forhold til uforholdsmæssigt store underskud overholdes. Programets MTO vurderes ligeledes mere krævende end hvad gældskvoten og den potentielle vækst på lang sigt tilsiger.

Tabel 1.4						
Makroøkonomiske nøgletal for Bulgarien						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>						
Offentlige indtægter	42,4	41,5	41,8	41,8	41,7	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	40,1	38,2	41,0	40,2	40,2	-
Faktisk budgetsaldo	2,4	3,2	0,8	1,5	1,5	-
Primær budgetsaldo	3,9	4,6	2,2	2,8	2,7	-
Offentlig gæld	29,8	25,3	22,7	22,3	21,1	-
Outputgab ¹	0,5	0,1	-0,4	-0,8	-1,0	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	2,1	3,2	1,0	1,9	2,0	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Bulgarien)	2,4	2,9	0,4	1,1	1,1	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	2,1	3,2	1,0	1,9	2,0	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>						
Real BNP-vækst	5,5	5,9	5,9	6,2	6,1	-
Inflation (HICP)	5,0	7,4	4,0	3,0	3,0	-
Beskæftigelsesvækst	1,5	2,6	0,8	0,6	0,5	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	10,1	9,0	8,6	8,3	8,0	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunkturreffekter og engangstiltag.

Kilde: Kommissionens Assessment for Bulgarien af 26. februar 2007.

Det er Kommissionens vurdering, at overskuddet i 2007 kan blive større end programmet angiver, men at risiciene forbundet med de budgetmæssige prognoser for 2008 og 2009 i øvrigt er balancerede. Bulgariens strategi for de offentlige budgetter vurderes at være delvis i overensstemmelse med de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG), idet finanspolitikken risikerer at være procyklisk i 2007, hvilket kan øge det allerede relativt store betalingsbalanceunderskud (16 pct. af BNP i 2006). En særlig lov, som kan tilbageholde 10 pct. af de budgetterede udgifter, kan bringes i anvendelse for at undgå yderligere forværring af betalingsbalanceunderskuddet. På den baggrund vurderes det i programmet, at et overskud på den faktiske saldo i 2007 på 2 pct. af BNP er sandsynligt.

Selvom der i programmet ikke gives en detaljeret konsolideringsstrategi for 2008 og frem, er det Kommissionens vurdering, at Bulgariens strategi for de offentlige udgifter generelt er plausibel – forudsat at den faktiske saldo forbedres i 2007.

Som følge af at fremskrivninger af de langsigtede aldersbetingede udgifter ikke foreligger, giver Kommissionen ikke en decideret risikovurdering af Bulgariens offentlige financers *langsigtede holdbarhed*. Kommissionen vurderer dog, på baggrund af den demografiske sammensætning i Bulgarien, at en signifikant aldrings-effekt ikke kan afvises. De nuværende strukturelle overskud i Bulgarien bidrager imidlertid til at stabilisere gældskvoten inden effekterne af den aldrende befolkning begynder at vise sig.

Kommissionens overordnede vurdering er, at Bulgariens offentlige finanser er sunde og et eksempel på finanspolitik i overensstemmelse med Stabilitets- og vækstpagten.

Konvergensprogram for Rumænien

Rumæniens første konvergensprogram skønner at den *faktiske budgetsaldo* i 2006 udgjorde -2,3 pct. af BNP. I 2007 ventes underskuddet at stige en smule til 2,7 pct. af BNP, hvorefter det ventes at falde til 2,0 pct. af BNP mod slutningen af programperioden, *jf. tabel 1.5*.

Den marginale forbedring af den faktiske saldo, som ifølge Kommissionen er back-loaded, er baseret på en større stigning i de *offentlige indtægter* (4 pct.-enheder) end i de *offentlige udgifter* (3½ pct.-enheder). Indtægtsforøgelsen ventes tilvejebragt via højere skatteindtægter og tilgang af flere EU-midler, medens en signifikant stigning i de offentlige investeringer ventes at være primær årsag til de stigende offentlige udgifter. Forventningerne til den offentlige saldo vurderes at være langt mindre ambitiøse end i Rumæniens økonomiske før-tiltrædelsesprogram fra december 2005 – på trods af relativt uændrede vækstbetingelser.

I 2006 udgjorde den *offentlige bruttogæld* i Rumænien 12,8 pct. af BNP. Gælden skønnes over perioden at falde med omkring 1 pct.-enhed til 11,7 pct. af BNP i 2009.

Programmets budgetskøn baseres på at *realvæksten i BNP*, som i 2006 var på 8,0 pct., vil falde gradvist til 5,9 pct. i 2009, hvilket af Kommissionen vurderes plausibelt. Kommissionen venter at det nuværende positive *outputgab* på 2,0 pct. af BNP i 2006 vil lukkes en smule over perioden til 1,1 pct. af BNP i 2009.

Efter en række år med kraftigt faldende *inflation* til 6,6 pct. i 2006, skønner konvergensprogrammet en fortsættelse af den positive trend, således at inflationen i 2009 ventes at blive på 3,2 pct. Dette vurderes som et optimistisk skøn, da det ifølge Kommissionen forudsætter fortsat lavere kreditvækst og lavere vækst i privatforbruget.

Det *strukturelle underskud* ventes at blive forværret fra 3,0 pct. af BNP i 2006 (1,5 pct. af BNP i 2005) til 3,4 pct. af BNP i 2007, hvorefter det i de efterfølgende år ventes forbedret gradvist til 2,3 pct. af BNP i 2009.

Rumæniens *mellemfristede mål (MTO)* for de offentlige finanser angives i konvergensprogrammet til at være et strukturelt underskud på 0,9 pct. af BNP, hvilket ikke ventes opfyldt i indeværende programperiode. Da MTO'et er mere krævende end Rumæniens 'minimum benchmark' på ca. $-1\frac{3}{4}$ pct. af BNP, vil en opfyldelse af målet indebære, at sikkerhedsmarginen i forhold til uforholdsmæssigt store underskud overholdes. Rumæniens MTO vurderes at være i overensstemmelse med hvad gældskvoten og den potentielle vækst på lang sigt tilsiger.

Tabel 1.5						
Makroøkonomiske nøgletal for Rumænien						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>Offentlige finanser (pct. af BNP):</i>						
Offentlige indtægter	32,1	33,9	36,5	37,1	37,8	-
Offentlige udgifter (inkl. renter)	33,6	36,2	39,2	39,6	39,8	-
Faktisk budgetsaldo	-1,5	-2,3	-2,7	-2,6	-2,0	-
Primær budgetsaldo	-0,4	-1,2	-1,6	-1,5	-1,0	-
Offentlig gæld	15,9	12,8	13,5	12,6	11,7	-
Outputgab ¹	0,2	2,1	2,2	1,9	1,1	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Komm.) ¹	-1,5	-3,0	-3,4	-3,2	-2,3	-
Konjunkturrenset budgetsaldo (Rumæni- en)	-1,7	-2,9	-3,4	-3,3	-2,4	-
Strukturel budgetsaldo (Komm.) ^{1,2}	-1,5	-3,0	-3,4	-3,2	-2,3	-
<i>Øvrige nøgletal (pct.):</i>						
Real BNP-vækst	4,1	8,0	6,5	6,3	5,9	-
Inflation (HICP)	9,1	6,6	4,5	4,3	3,2	-
Beskæftigelsesvækst	0,2	0,6	0,3	0,3	0,2	-
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	7,2	6,8	6,7	6,6	6,5	-

Anm.: 1) Kommissionens beregninger baseret på informationen i programmet.

2) Den strukturelle saldo er den faktiske saldo korrigeret for konjunkturreffekter og engangstiltag.

Kilde: Kommissionens Assessment for Rumænien.

Kommissionen vurderer, at risiciene forbundet med de budgetmæssige prognoser for 2007 er balancerede, men at underskuddene i de efterfølgende år risikerer at blive større end planlagt. Fra 2008 og frem finder Kommissionen at strategien for forbedring af de offentlige finanser er utilstrækkeligt specificeret, herunder at stramningstiltagene i 2009 er uunderbyggede. De seneste års skred i de offentlige udgifter sammenholdt med en vis usikkerhed vedr. bl.a. kompensationer for nati-

onaliseringer og eksproprieringer under Rumæniens kommunistiske fortid, giver ifølge Kommissionen risiko for budgetoverskridelser. Kommissionen peger desuden på, at en del af de budgetterede midler til offentlige investeringer risikerer at blive kanaliseret over i offentligt forbrug, hvilket vil få en negativ effekt på kvaliteten af de offentlige udgifter.

Rumæniens tilpasning mod sit MTO er ifølge Kommissionen utilstrækkelig, hvorfor yderligere tiltag er nødvendige for at leve op til Stabilitets- og Vækstpagtens anbefalinger om strukturelle konsolideringer i ”gode tider”. Konvergensprogrammets plan for den offentlige saldo efterlader ikke tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til risikoen for uforholdsmæssigt store underskud.

Som følge af manglende konsistente fremskrivninger af de langsigtede aldersbetingede udgifter, giver Kommissionen ikke en decideret risikovurdering af Rumæniens offentlige financers *langsigtede holdbarhed*. Kommissionen vurderer dog, på baggrund af den nuværende demografiske sammensætning, at en signifikant ald-rings-effekt ikke kan afvises, og at det nuværende strukturelle underskud i Rumænien øger holdbarhedsrisikoen. En forbedring af den strukturelle saldo på mellem-langt sigt vil bidrage til at reducere holdbarhedsrisikoen.

Kommissionens vurderer overordnet, at Rumæniens konvergensprogram er i delvis overensstemmelse med de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG), men at den utilstrækkelige budgetkonsolidering mod MTO er back-loaded og indeholder procykliske finanspolitiske lempelser i 2007. Desuden vurderes der at være risiko for, at budgetmålene for 2008 og frem ikke nås.

Rådsudtalelser

Rådet ventes at vedtage udtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne for Belgien, Spanien, Letland, Bulgarien og Rumænien, der bl.a. anbefaler, at:

- Der ventes ikke givet anbefalinger til *Belgien*. Det ventes, at udtalelsen vil fremhæve, at der er nogen risiko for, at de budgetmæssige mål ikke nås, og at Belgien bør styrke de offentlige finanser og undgå yderligere engangstiltag. Ligeledes bør der implementeres reformer for at styrke de offentlige financers langsigtede holdbarhed;
- *Spanien* implementerer yderligere tiltag, der kan modvirke de negative effekter af en aldrende befolkning;
- *Letland* reducerer risikoen for makroøkonomisk ustabilitet ved uden tøven at implementere midler til at opnå et signifikant bedre budgetmål for 2007 end forudset i programmet, som del af en bredere reformstrategi. Letland bør samtidig hurtigst muligt implementere midler til at styrke konsolideringen ud over MTO i de efterfølgende år. Letland bør desuden etablere en klarere og mere bindende mellemfristet ramme for planlægningen og kontrollen af de offentlige finanser;
- *Bulgarien* 1) forbedrer sit overskud i 2007 i forhold til det planlagte og efterfølgende opretholder en stærk finanspolitisk position for at sikre makro-

- økonomisk stabilitet samt for at dæmme op for underskuddet på betalingsbalancen; 2) styrker effektiviteten af de offentlige udgifter, særligt gennem en reform på sundhedsområdet;
- *Rumænien* 1) udnytter de ”gode tider” til at fremrykke tilpasningen til MTO ved at sætte mere ambitiøse og krævende mål for de offentlige budgetter i 2007 og efterfølgende år; 2) begrænser den forventede stigning i de offentlige udgifter, forbedrer vækstpotentialet gennem omprioritering af disse, samt forbedrer planlægning og gennemførelse af de offentlige udgifter inden for en mellemfristet ramme.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Danmarks eget konvergensprogram blev fremlagt på rådsmødet den 27. februar 2007.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om de opdaterede konvergens- og stabilitetsprogrammer fra 2006 for Belgien, Spanien, Letland, Bulgarien og Rumænien. Den reviderede adfærdskodeks for stabilitets- og konvergensprogrammer blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 11. oktober 2005.

Holdning

Dansk holdning

Fra regeringens side vil man generelt kunne støtte Rådets udtalelser i den form, der kan opnås enighed om.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte udkast til rådsudtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne for Belgien, Spanien, Letland, Bulgarien og Rumænien.